

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Obchodná akadémia Liptovský Mikuláš
4. Názov projektu	Zvýšenie kvality odborného vzdelávania a prípravy na Obchodnej akadémii Liptovský Mikuláš
5. Kód projektu ITMS2014+	312011AGY1
6. Názov pedagogického klubu	Klub čitateľskej gramotnosti
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	08. 06. 2020
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	OALM
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Janka Klepáčová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.oalm.edupage.org

11. Manažérske zhrnutie:

Na desiatom stretnutí Klubu čitateľskej gramotnosti sme sa zaoberali problematikou „Nájdenie a získanie informácie v súvislých vecných textoch“.

V súčasnosti žijeme v informačnej spoločnosti, v ktorej správne, rýchlo pochopiť a kritickým rozumom spracovať a vyhodnotiť informáciu je veľmi dôležité nielen pre pracovnú sféru života človeka, ale aj pre privátnu.

Oboznámili sme sa s charakteristikou spôsobov a metód vyhľadávania a získavania informácií v súvislých vecných textoch.

Na základe skúseností členov klubu sme skonštatovali, že úplné pochopenie informačného a literárneho textu umožňuje študentom ľahšie vyhľadávanie informácií, vyvodzovanie záverov, integráciu a interpretáciu myšlienok a informácií, hodnotenie obsahu, jazyka a textových prvkov.

V závere stretnutia si vyučujúci pripravili úlohy na vyhľadávanie a získavanie informácií v súvislých vecných textoch pre žiakov OA ku konkrétnym predmetom.

klúčové slová:

informácia, vyhľadávanie informácií, myslenie, súvislé vecné texty, motivácia, skupinová práca

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

1. Oboznámenie s témou „Nájdenie a získanie informácie v súvislých vecných textoch“.
2. Diskusia a vlastné skúsenosti členov klubu k tematike nachádzania a získavania informácií v súvislých vecných textoch v jednotlivých predmetoch.
3. Závery a zhrnutie

V prvej časti oboznámila Mgr. Janka Klepáčová prítomných s charakteristikou témy „Nájdenie a získanie informácie v súvislých vecných textoch“.

Procesy porozumenia textu odrážajú stupne mentálnych stratégií – činností, ktoré sa realizujú pri čítaní. Najnižším stupňom porozumenia je **nájdenie a získanie informácie**, vyššiu kognitívnu operáciu si vyžaduje integrácia a interpretácia a najnáročnejším procesom porozumenia textu je uvažovanie a hodnotenie. Práve pri nájdení a získavaní informácií žiak pracuje v rámci textu.

Nájdenie a získanie informácie znamená, že žiak je schopný nájsť v texte informáciu podľa daných kritérií. Informácia je v texte explicitne uvedená, žiak ju nemusí vyvodzovať. Žiak musí odhaliť jeden a viac podstatných prvkov a potom hľadať v texte slovné spojenie, ktoré môže byť doslovné alebo synonymné. Vyhládanie synonymnej informácie predstavuje náročnejší typ úlohy na získavanie informácií. Zvládnutie úlohy si niekedy vyžaduje zručnosť triediť údaje a pojmy alebo rozlišovať medzi dvomi podobnými časťami informácie. Úspešnosť splnenia úlohy môže ovplyvniť to, ako je text informačne nasýtený, prípadne to, aká je jeho štruktúra.

Odzrazovým mostíkom na uchopenie informácií z textu sú pre žiaka efektívne čitateľské stratégie. Učiteľ by mal žiakovi ukázať všetky možnosti (prihliadajúc na vekové vývinové osobitosti) a ponechať mu možnosť výberu, ktorou daný text spracuje, ak ide už o čitateľa na vyššej úrovni práce s textom.

V druhej časti stretnutia klubu jednotliví členovia klubu postupne informovali a špecifikovali, ktoré typy úloh používajú na svojich predmetoch.

Mgr. Janka Klepáčová: Na hodinách SLJ kolegyňa zadala študentom text „Závislých od videohier máme aj na Slovensku“. Po jeho prečítaní mali žiaci odpovedať na úlohy vzťahujúce sa k textu. Vybrať správne informácie.

Otázky typu:

Z textu vyplýva.

Určte jazykový štýl použitý v texte.

Určte gramatické kategórie slovesa podčiarknutého v 1. odseku textu.

Určte, akým vetným členom je zvýraznené slovo v prvom odseku textu.

Uveďte, v ktorej možnosti je správny pravopis číslovky v treťom odseku textu.

Uveďte, koľko súvetí je v prvom odseku textu.

Na hodinách etickej výchovy dostali text na tému „Aké triky skúšajú sexuálni manipulátori“.

Po prečítaní mali študenti odpovedať na otázky typu.

Ako to začína?

Kto sú útočníci?

Čo radí polícia?

Aké ďalšie hrozby prináša internet? Atd’.

Mgr. Eva Smiešna. Na hodinách dejepisu často využíva metódu I.N.S.E.R.T.

Cieľom tejto metódy je naučiť žiakov pracovať s textom a čítať s porozumením.

Žiakom bol zadaný text témy „Dôvody druhej svetovej vojny“. Pri čítaní textu mali žiaci do textu vkladať značky, ktorými označili:

- čo vedeli označili „+“

- čo nevedeli označili „-“

- čomu nerozumeli a chceli sa opýtať označili „?“

Na konci aktivity v spolupráci s ostatnými žiakmi triedy viedla diskusiu a dovysvetľovala nepochopené časti textu.

Mgr. Janka Klepáčová a Mgr. Eva Smiešna z ďalších metód, ktoré používajú, spomenuli vypracovanie anotácie. Žiaci po prečítaní daného článku mali spracovať anotáciu. Teda stručnú charakteristiku obsahu článku. Na jej vytvorenie je potrebné zhodnotiť prečítaný text a nájsť potrebné informácie, ktoré ho vystihujú. Kolegovia skonštatovali, že žiakom výber tých hlavných a charakterizujúcich informácií robí veľký problém.

Taktiež zadávajú najmä na SJL vypracovanie rešerše. Žiakom je zadaná téma a žiaci majú urobiť prehľad, súpis poznatkov a údajov o téme získaných z primárnych a sekundárnych prameňov. Potrebné je práve správny výber informácií a vedieť ich porovnať.

Mgr. Jana Gajdošová: Na hodine ruského jazyka žiaci dostali text Rusky hovoriace krajiny. Na úvod mali vyplniť tabuľku, ktorá obsahuje tri stĺpce: do prvého si vyplní pred čítaním to, čo už o téme vie, do druhého pred čítaním doplní, čo by sa o téme chcel dozvedieť a do posledného po prečítaní textu napíše, čo sa z textu dozvedel (Metóda KWL).

Na hodinách matematiky je potrebný správny výber informácií najmä pri riešení slovných úloh. Mgr. Zuzana Jánošíková zadáva slovné úlohy s množstvom údajov (aj s takými, ktoré na vyriešenie žiak nepotrebuje – nesúvisia s úlohou) a úlohou žiaka je odlíšiť podstatné – potrebné údaje na vyriešenie úlohy od nepodstatných.

Ing. Stanislav Peniaško: Spomenul ním používanú čitateľskú stratégiu 3-2-1. Žiaci mali po zadaní textu Priemysel Slovenska vyhodnotiť získané informácie v týchto krokoch:

- 3 dôležité veci, ktoré boli v texte,
- 2 veci, ktoré zaujali,
- 1 vec, na ktorú v texte nenašli odpoveď.

RNDr. Miroslava Dzúrová, PhD. Na hodinách biológie používa napríklad metódu verifikácie viet: 5-4-3-2-1. Žiakom zadala text Obehová sústava.

Po prečítaní mali povedať:

5 nových informácií;

4 informácie, ktoré sa týkajú hlavnej myšlienky textu;

3 nové slová, ktoré v texte našli;

2 informácie, ktoré už poznali;

1 vec, na ktorú si nenašli v texte odpoveď.

13. Závěry a odporúčania:

Žiaci, aby vedeli v texte správne nájsť a získať potrebné informácie, mali by vedieť urobiť podrobnú analýzu textu, zhodnotiť prečítaný text, dokázať porovnávať rozličné informácie v textoch s neznámym obsahom a netypickej formy. Mali by vedieť rozlišovať, čo poskytuje text, kriticky ho hodnotiť a približovať sa k porozumeniu mimo textu, pracovať s textom s neznámou formou i obsahom, nájsť informáciu, dedukovať, ktoré informácie sú pri riešení úlohy podstatné a podobné.

Na základe skúseností členov klubu sme skonštatovali, že základným odrazovým mostíkom pre efektívne vyhľadanie a získanie informácií musí byť:

1. pozorovanie s porozumením,
2. počúvanie s porozumením,
3. rozprávanie s porozumením,
4. čítanie s porozumením.

Členovia sa zhodli, že v dnešnej dobe žiaci majú problém vybrať správne informácie z textu. Pomôcť im v tom môžu techniky INSERT, KWL, 3-2-1, prípadne 5-4-3-2-1.

14. Vypracoval (meno, priezvisko)	RNDr. Miroslava Dzúrová, PhD.
15. Dátum	18. 06. 2021
16. Podpis	
17. Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Janka Klepáčová
18. Dátum	18. 06. 2021
19. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu